ECLI:LV:ADRJLTN:2018:1022.A420198618.3.S

Lietas Nr.A420198618
A42-01986-18/40

SPRIEDUMS
Latvijas tautas vārdā

Liepājā 2018.gada 22.oktobrī

Administratīvā rajona tiesa
šādā sastāvā: tiesnese S.Sērdiene,

piedaloties pieteicēja /pers. A/ pārstāvei /pers. B/
un atbildētājas – Latvijas Republikas pusē pieaicinātās iestādes – Valsts ieņēmumu dienesta pārstāvjiem /pers. C/ un /pers. D/,

atklātā tiesas sēdē izskatīja administratīvo lietu, kas ierosināta pēc /pers. A/ pieteikuma par labvēlīga administratīvā akta izdošanu, ar kuru tiktu izsniegta pieteicēja pieprasītā informācija.

Aprakstošā daļa

[1] Valsts ieņēmumu dienestā (turpmāk – Dienests) saņemts pieteicēja /pers. A/ 2018.gada 13.marta iesniegums. Iesniegumā lūgts izsniegt pieteicējam dokumentu kopijas no viņam veiktā nodokļu audita lietas, proti, Kipras nodokļu administrācijas sniegto atbildi un tai pievienotos dokumentus.

Ar Dienesta ģenerāldirektora p.i. 2018.gada 3.aprīļa vēstuli Nr.22.12.1-3/1492 (turpmāk – Atteikums) pieteicējam atteikts izsniegt pieprasīto informāciju.

Atteikumā norādīts, ka, ņemot vērā Eiropas Savienības Padomes 2010.gada 7.oktobra Regulas Nr.904/2010 par administratīvu sadarbību un krāpšanas apkarošanu pievienotās vērtības nodokļa jomā (pārstrādāta versija) (turpmāk – Regula) 34.panta 3.punktā un 55.pantā noteikto, ārvalstu nodokļu administrācijas sniegtā informācija (informācijas apmaiņa) ir ierobežotas pieejamības informācija. Līdz ar to saskaņā ar likuma „Par nodokļiem un nodevām" 22.panta pirmo, otro daļu un Informācijas atklātības likuma 5.panta otrās daļas 1. un 2.punktu, Dienests nav tiesīgs izsniegt informācijas pieprasījumā pieprasīto informāciju.

[2] Pieteicējs iesniedza tiesā pieteikumu, lūdzot atcelt Dienesta Atteikumu un uzdot tam izsniegt pieteicējam audita lietas materiālus – Kipras nodokļu administrācijas sniegtās atbildes un tām pievienoto dokumentu kopijas.

Pieteicējs uzskata, ka pieprasītā informācija viņam ir izsniedzama, pamatojoties uz Administratīvā procesa likuma (turpmāk – APL) 61.pantu, un pieprasītā informācija neatbilst APL 54.panta otrajā daļā noteiktajiem ierobežojumiem pieprasītās informācijas izsniegšanai.

Pieteikumā norādīts turpmākais.

Informācija, kuru pieteicējs lūdza izsniegt, ir iegūta no Kipras nodokļu administrācijas pieteicējam veiktā audita ietvaros, konkrētāk, brīdī, kad pieteicējs pārsūdzēja tiesā Dienesta lēmumu saistībā ar pieteicējam veikto nodokļu auditu. Tomēr, ņemot vērā to, ka lieta tiesā tika izskatīta ātrāk, nekā Kipras nodokļu administrācija iesniedza Dienestam pieprasīto informāciju, Dienests šo informāciju tiesā neiesniedza. Līdz ar to pieteicējam nav bijusi iespēja iepazīties ar Kipras nodokļu administrācijas sniegto informāciju, kas pieteicēja ieskatā ir svarīga, lai novērtētu Dienesta lēmuma par audita rezultātiem tiesiskumu un pamatotību.

Pieteicēja informācijas pieprasījuma mērķis bija iepazīties ar Kipras nodokļu administrācijas atbildē iekļauto informāciju, lai varētu izvērtēt nepieciešamību vērsties Dienestā ar iesniegumu par lietas izskatīšanas atsākšanu sakarā ar jaunatklātiem apstākļiem.

Dienests, atsakot pieteicējam izsniegt informāciju, ir ierobežojis pieteicēja kā konkrētā administratīvā procesa dalībnieka tiesības iepazīties ar lietas materiāliem, novērtēt lietā esošos pierādījumus, tai skaitā, to ietekmi uz administratīvā akta tiesiskumu un spēkā esību.

Bez tam, Atteikumā norādītā Regula regulē informācijas apmaiņu starp dalībvalstīm, kas tiek veikta krāpšanas apkarošanas pievienotās vērtības nodokļa jomā, taču pieteicējam ir veikta iedzīvotāju ienākuma nodokļa pārbaude un noteikti papildus maksājumi budžetā, apšaubot personas deklarētā aizņēmuma saņemšanu, proti, nosakot, ka tas nav bijis aizņēmums, bet gan citi ar iedzīvotāju ienākuma nodokli apliekami personas ienākumi. Līdz ar to Regula, tajā skaitā, informācijas izpaušanas ierobežojums, nav attiecināma uz informācijas pieprasījumu Kipras nodokļu administrācijai. Turklāt Dienesta atteikumā ir norādīta nepareiza Regulas norma, jo to, ka Regulas ietvaros veiktās informācijas apmaiņa ir konfidenciāla, nosaka šīs Regulas 34.pants.

Ņemot vērā to, ka informācija Kipras nodokļu administrācijai tika pieprasīta ar mērķi iegūt informāciju un noskaidrot, vai aizdevējs – kompānija /Nosaukums/., reģ. /Numurs/, ir ar tiesībspēju apveltīts uzņēmums, kurš varēja un faktiski veica aizdevuma izsniegšanu pieteicējam, pieteicējs uzskata, ka Dienests ir nepareizi piemērojis tiesību normas, nosakot ierobežojumu pieteicējam iepazīties ar audita lietas materiāliem un liedzot saņemt viņa tiesisko interešu aizsardzībai būtisku informāciju.

Dienests nepamatoti atsaucies uz Informācijas atklātības likuma 5.panta otrās daļas 1. un 2.punktu, jo šai informācijai nav noteikts ierobežotas pieejamības informācijas statuss ar likumu. Regula, kā iepriekš norādīts, neregulē jomu, kurā pieprasīta attiecīgā informācija. Informācija, kas saņemta no Kipras nodokļu administrācijas, nav paredzēta iestādes iekšējai lietošanai, jo Dienests šo informāciju pieprasīja tiesvedības laikā un lūdza tiesu atlikt lietas izskatīšanu, lai dotu iespēju Dienestam iesniegt būtiskus papildu pierādījumus lietā, tādejādi jau sākotnēji apņemoties šo informāciju iesniegt tiesai izvērtēšanai, nevis izmantot iestādes iekšējai lietošanai. Turklāt Dienests nav norādījis uz faktiem un apstākļiem, kāpēc konkrētajā gadījumā būtu piemērojams norādītais tiesiskais regulējums un tā rezultātā tik būtiski ierobežojamas pieteicēja tiesības uz atklātu administratīvo procesu iestādē.

[3] Ar Administratīvās rajona tiesas tiesneša 2018.gada 8.maija lēmumu nolemts pieņemt pieteicēja pieteikumu par labvēlīga administratīvā akta izdošanu, ar kuru tiktu izsniegta pieteicēja pieprasītā informācija, un ierosināt administratīvo lietu.

[4] Atbildētājas Latvijas Republikas pusē pieaicinātā iestāde – Dienests – tiesai sniegtajos rakstveida paskaidrojumos pieteikumu uzskata par nepamatotu un neatzīst to pilnībā, paskaidrojot turpmāko.

[4.1] Informāciju Kipras nodokļu administrācijai Dienests pieprasīja, pamatojoties uz Eiropas Savienības padomes 2011.gada 15.februāra Direktīvas Nr.2011/16/ES par administratīvu sadarbību nodokļu jomā un ar ko atceļ Direktīvu 77/799/EEK (turpmāk – Direktīva Nr.2011/16/ES) noteikumiem.

Ņemot vērā Direktīvas Nr.2011/16/ES 2.panta pirmajā daļā (acīmredzot domāts 2.panta 1.punkts (*tiesas piezīme*)) noteikto, konkrētajā gadījumā ir piemērojama Direktīva Nr.2011/16/ES.

Ņemot vērā Direktīvas Nr.2011/16/ES 16.panta pirmajā daļā (acīmredzot domāts 16.panta 1.punkts (*tiesas piezīme*)), likuma „Par nodokļiem un nodevām" 22.panta pirmajā un otrajā daļā noteikto, secināms, ka pieteicēja pieprasītā informācija neatbilst likuma „Par nodokļiem un nodevām" 22.panta pirmajā daļā noteiktajiem izņēmuma gadījumiem, tāpat nav piemērojama minētā likuma 22.panta otrā daļa.

Tādējādi Dienests ir pamatoti atteicis /pers. A/ izsniegt pieprasīto Kipras nodokļu administrācijas sniegto informāciju, jo tā satur ziņas par citiem nodokļu maksātājiem.

[4.2] Papildu paskaidrojumos, atbildot uz tiesas pieprasījumiem, Dienests norāda, ka pieteicēja pieprasītā informācija no Kipras nodokļu administrācijas tika saņemta Dienestā 2016.gada 28.septembrī. Administratīvā lieta Nr.A420564011 tika ierosināta, pamatojoties uz /pers. A/ pieteikumu par Dienesta ģenerāldirektora 2011.gada 20.jūnija lēmuma Nr.22.4.7/43564 atcelšanu, ar kuru tika atstāts negrozīts Dienesta Nodokļu kontroles pārvaldes Fizisko personu otrās audita daļas vadītāja vietnieka 2011.gada 17.februāra lēmums Nr.23.12/154 par audita rezultātiem.

Ņemot vērā, ka informācija no Kipras nodokļu administrācijas tika saņemta jau administratīvās tiesvedības Nr.A420564011 laikā, tā nav pievienota /pers. A/ audita lietai.

Ņemot vērā, ka informācija no Kipras nodokļu administrācijas tika saņemta jau pēc Dienesta ģenerāldirektora 2011.gada 20.jūnija lēmuma Nr.22.4.7/43564 pieņemšanas, tā nav tikusi izmantota minētā lēmuma pamatošanai.

Ņemot vērā, ka informācija no Kipras nodokļu administrācijas tika saņemta jau pēc Administratīvās apgabaltiesas 2016.gada 1.februāra sprieduma pieņemšanas (stājās likumīgā spēkā 2018.gada 12.februārī), tā nav tikusi izmantota Dienesta pozīcijas pamatošanai tiesvedības procesa gaitā administratīvajā lietā Nr.A420564011.

Informācija Kipras nodokļu administrācijai pieprasīta 2015.gada 15.jūnijā administratīvās lietas Nr.A420564011 iztiesāšanas ietvaros, lai Dienests, piedaloties tiesvedības procesā kā atbildētājs, varētu sniegt argumentētu viedokli, kas apstiprināts ar pierādījumiem. Minētā informācija bija nepieciešama Dienesta nostājas pamatošanai lietā Nr.A420564011. Informācija tika pieprasīta, pamatojoties uz Direktīvas Nr.2011/16/ES noteikumiem. Nesaņemot informāciju Direktīvas Nr.2011/16/ES 7.panta 1.punktā norādītajā termiņā, Administratīvā apgabaltiesa 2016.gada 1.februārī pieņēma spriedumu lietā Nr.A420564011, ar kuru nosprieda noraidīt /pers. A/ pieteikumu par Dienesta ģenerāldirektores N.Jezdakovas 2011.gada 20.jūnija lēmuma Nr.22.4.7/43564 atcelšanu. Tādējādi apgabaltiesa atzinusi lietā esošos pierādījumus par pietiekamiem lietas izskatīšanai.

Pieprasītā Informācija no Kipras nodokļu administrācijas Dienestā tika saņemta tikai 2016.gada 28.septembrī, t.i., pēc Administratīvās apgabaltiesas 2016.gada 1.februāra sprieduma (stājās spēkā 2018.gada 12.februārī) lietā Nr.A420564011 pieņemšanas, no Dienesta neatkarīgu iemeslu dēļ. Tā nav tikusi izmantota Dienesta pozīcijas pamatošanai tiesvedības procesa gaitā administratīvajā lietā Nr.A420564011.

Turklāt Augstākās tiesas 2018.gada 12.februāra rīcības sēdes lēmumā lietā Nr.A420564011 ir norādīts, ka no apgabaltiesas sēdes protokola izriet, ka līdz 2016.gada 11.janvāra tiesas sēdei Dienests informāciju no Kipras nodokļu administrācijas vēl nebija saņēmis (pretēji pieteicēja pieņēmumam, ka šī informācija saņemta jau 2015.gada decembrī). Šā iemesla dēļ Dienests lūdza tiesu atlikt lietas izskatīšanu, turpretim pieteicēja pārstāve lietas izskatīšanas atlikšanu šā iemesla dēļ neuzskatīja par lietderīgu un piekrita, ka lietas izskatīšana tiek pabeigta bez minētās informācijas. Šobrīd /pers. A/ viedoklis, ka saņemtā informācija varētu atspēkot pieteicējam nelabvēlīgos Dienesta un apgabaltiesas argumentus, ir vispārīgs pieņēmums, kas balstīts vienīgi apstāklī, ka Dienests minēto informāciju nav iesniedzis tiesā (tātad, pieteicēja ieskatā, Dienestam ir kas slēpjams), nevis apsvērumos par to, kāda tieši informācija varētu nākt par labu pieteicēja pozīcijai lietā, ņemot vērā jautājumus, ko Dienests uzdevis Kipras nodokļu administrācijai.

Ņemot vērā Direktīvas Nr.2011/16/ES 16.panta 1.punktā, ar likumu „Par Konvenciju par savstarpējo administratīvo palīdzību nodokļu jomā" pieņemtās un apstiprinātās ar 2010.gada 27.maija Protokolu grozītās 1988.gada 25.janvārī Strasbūrā sastādītās Konvencijas par savstarpējo administratīvo palīdzību nodokļu jomā 22.panta 1.punktā, likuma „Par nodokļiem un nodevām" 22.panta pirmajā un otrajā daļā noteikto, izvērtējot no Kipras nodokļu administrācijas saņemto informāciju, Dienests ir nonācis pie secinājuma, ka minētā informācija ir uzskatāma par ierobežotas pieejamības informāciju, jo tā satur ziņas par citiem nodokļu maksātājiem.

Atsaucoties uz Augstākās tiesas judikatūru, Dienests norāda, ka lemjot par to, vai izsniedzama pieprasītā informācija, pirmkārt, apsverams, vai pastāv nodokļu maksātāju, par kuriem tiek prasīta informācija, tiesiska interese, kuru aizsargājot, pieprasītā informācija netiek izsniegta. Ja atbilde ir apstiprinoša, tālāk noskaidrojams, vai iespēja iepazīties ar pieprasīto informāciju var konkrēti un faktiski apdraudēt šo nodokļu maksātāju aizsargātās intereses. Turklāt riskam, ka tiks apdraudētas aizsargātās intereses, ir jābūt saprātīgi paredzamam, nevis tikai hipotētiskam. Izdarot šo apsvērumu, jāņem arī vērā, ka attiecīgā informācija iepriekš bija pieteicējas rīcībā. Tāpat jānoskaidro, vai citu nodokļu maksātāju intereses jau nav pietiekami aizsargātas ar no Informācijas atklātības likuma 11.panta ceturtās daļas izrietošo informācijas saņēmēja pienākumu šo informāciju izmantot tikai tiem mērķiem, kuriem tā pieprasīta. Tāpat jāvērtē, vai nepastāv pietiekami aizsargājama tiesiska interese, kas tomēr pamato informācijas pilnīgu vai daļēju izpaušanu.

Pirmkārt, konkrētajā gadījumā acīmredzami pastāv nodokļu maksātāju, par kuriem tiek pieprasīta informācija, tiesiska interese, kuru aizsargājot, pieprasītā informācija netiek izsniegta. No Kipras nodokļu administrācijas saņemtajā informācijā ir ziņas par Kiprā reģistrētajām juridiskajām personām, to saimniecisko darbību, mērķiem, darījumiem, ienākumiem un izdevumiem. Tāpēc viennozīmīgi šo juridisko personu tiesiskās intereses būtu aizsargājamas, neizsniedzot /pers. A/ viņa pieprasīto informāciju.

Otrkārt, /pers. A/, iepazīstoties ar Kipras nodokļu administrācijas sniegto informāciju, var apdraudēt Kiprā reģistrēto nodokļu maksātāju aizsargātās intereses. Dienests informācijas sniegšanas atteikumu pamato ar to, ka tās izsniegšana šīs informācijas rakstura vai satura dēļ nodara vai var nodarīt kaitējumu personu likumīgajām interesēm. Turklāt šāds risks ir saprātīgi paredzams, jo ir iespējama šīs informācijas izpaušana trešajām personām, kas, savukārt, var būtiski aizskart Kiprā reģistrēto juridisko personu aizsargātās intereses.

Papildus Dienests norāda, ka Kipras nodokļu administrācijas sniegtā informācija iepriekš nav bijusi /pers. A/ rīcībā.

Izvērtējot iespēju /pers. A/ izsniegt pieprasīto informāciju, Dienests nonāca pie secinājuma, ka no Informācijas atklātības likuma 11.panta ceturtās daļas izrietošais informācijas saņēmēja pienākums šo informāciju izmantot tikai tiem mērķiem, kuriem tā pieprasīta, nav pietiekams Kiprā reģistrēto juridisko personu interešu aizsardzībai, jo saņemto informāciju var izmantot dažādos veidos, kas, iespējams, var kaitēt nodokļu maksātājiem vai radīt zaudējumus to saimnieciskajā darbībā.

Turklāt /pers. A/ intereses saņemt pieprasīto informāciju nav uzskatāmas par pietiekami aizsargājamām, lai pieprasīto informāciju izpaustu. Kā jau iepriekš minēts, administratīvās lietas Nr.A420564011 ietvaros pieteicēja pārstāve lietas izskatīšanas atlikšanu neuzskatīja par lietderīgu un piekrita, ka lietas izskatīšana tiek pabeigta bez minētās informācijas, tādējādi apliecinot, ka minētā informācija nav būtiska lietas izskatīšanā. Tāpat arī apgabaltiesa atzinusi lietā Nr.A420564011 esošos pierādījumus par pietiekamiem lietas izskatīšanai. Tādējādi nav pamata uzskatīt, ka pieteicēja pieprasītajai informācijai varētu būt nozīme tālākā lietas virzībā.

[4.3] Uz aicinājumu izvērtēt izlīguma iespējas, Dienests norādījis, ka, ņemot vērā /pers. A/ pieteikuma būtību, izskatāmajā lietā strīdu nav iespējams atrisināt bez tiesas starpniecības.

[5] Administratīvās rajona tiesas Liepājas tiesu namā 2018.gada 11.jūlijā saņemts pieteicēja iesniegums, kurā pieteicējs norāda, ka uzskata, ka lietā ir iespējams panākt izlīgumu tādā veidā, ka Dienests izsniedz pieteicējam no Kipras nodokļu administrācijas saņemto informāciju, aizklājot tās atbildes daļas, kas satur informāciju par citiem nodokļu maksātājiem. Pieteicējs atkārtoti uzsver, ka Kipras nodokļu administrācijas sniegtā informācija viņam ir nepieciešama, lai varētu vērsties tiesā sakarā ar jaunatklātiem apstākļiem, jo dokumenti nav atradušies tiesas rīcībā tiesvedības gaitā.

Dienests tiesai sniegtajā viedoklī norāda, ka no Kipras nodokļu administrācijas saņemtajām atbildēm nav iespējams strikti nošķirt informāciju par citiem nodokļu maksātājiem no informācijas, kas attiecas uz pieteicēju. Katra sniegtā atbilde satur informāciju par citu nodokļa maksātāju, kas uzskatāma par ierobežotas pieejamības informāciju, ko saskaņā ar likuma „Par nodokļiem un nodevām" 22.panta pirmo daļu nodokļu administrācijas ierēdnim (darbiniekam) ir aizliegts izpaust bez nodokļu maksātāja piekrišanas.

[6] Tiesas sēdē pieteicēja pārstāve pieteikumā ietverto prasījumu uzturēja, balstoties uz pieteikumā norādītajiem argumentiem un apsvērumiem.

Dienesta pārstāve pieteikumu neatzina, balstoties uz rakstveida paskaidrojumos minēto, papildus norādot, ka Atteikumā pieļauta pārrakstīšanās kļūda attiecībā uz ārējo tiesību normu, ar kuru Atteikums pamatots, un ka Atteikumu pēc būtības arī nevarētu ietekmēt tas, vai no Kipras nodokļu administrācijas saņemtā informācija ir pievienota audita lietai vai savādākā veidā atrodas Dienesta rīcībā.

Motīvu daļa

[7] Izvērtējot lietas materiālus un procesa dalībnieku sniegtos paskaidrojumus, tiesa atzīst, ka pieteikums ir daļēji apmierināms.

[8] Lietā ir strīds par to, vai pieteicējam izsniedzama informācija, ko Dienests pēc pieprasījumiem DT_R_LV_CY_20150615_000812a_V4P15AG_REP_20160928 un DT_R_LV_CY_20150612_000811a_V3P14AG_REP_20160928 ir saņēmis no Kipras nodokļu administrācijas.

[9] Lietā nav strīda par to, ka informāciju, kuru pieteicējs prasa izsniegt, Dienests ir pieprasījis un ieguvis no ārvalstu nodokļu administrācijas tiesvedības mērķiem administratīvajā lietā Nr.A420564011, kuras procesa dalībnieks bija pieteicējs.

Šī informācija iepriekš paredzētajiem mērķiem netika izmantota, jo tiesvedības process noslēdzās, informāciju no ārvalstu nodokļu administrācijas nesagaidot.

Tā kā Kipras nodokļu administrācijai informācija pieprasīta un saņemta konkrētā administratīvajā lietā, tiesa atzīst, ka tā faktiski ir daļa no administratīvās lietas Nr.A420564011 materiāliem.

Tas vien, ka iestāde sākotnēji uzskata, ka kāda noteikta informācija lietā nepieciešama un veic darbības tās iegūšanai, bet pēc informācijas iegūšanas savu viedokli maina, nav iemesls tam, lai atzītu, ka informācija nav iegūta konkrēta administratīvā procesa ietvaros.

[10] Personas būtiska procesuāla garantija, kas ietverta arī APL, ir tiesības iepazīties ar lietu kā tiesā, tā arī iestādē (ja vien attiecībā uz informācijas pieejamību nepastāv īpaši noteikti izņēmumi), lai tā varētu paust savu viedokli; nepieciešamības gadījumā arī aizstāvoties. Minētā garantija izriet arī no Satversmes 92.pantā noteiktajām tiesībām uz taisnīgu tiesu, kas ir vienas no būtiskākajām pamattiesībām, jo no šo tiesību pienācīgas nodrošināšanas lielā mērā ir atkarīga pārējo cilvēktiesību un pamatbrīvību aizsardzība.

Tiesības uz taisnīgu tiesu sevī ietver arī procesuālās līdztiesības principu, kas cita starpā aptver procesa dalībnieku tiesību taisnīgu līdzsvarošanu un adekvātas iespējas izmantot procesuālos līdzekļus, bez nepamatotas nostādīšanas salīdzināmi nelabvēlīgākā stāvoklī ar citiem procesa dalībniekiem. Procesuālā līdztiesība ir nodrošināta, ja procesa dalībniekiem ir dotas vienlīdzīgas iespējas iepazīties ar lietas materiāliem.

Vispārīgā gadījumā, ja administratīvais process lietā Nr.A420564011 vēl nebūtu noslēdzies, Dienesta atteikums izsniegt informāciju būtu pārbaudāms minētās lietas ietvaros. Taču, tā kā process noslēdzies, Dienesta atteikums pārbaudāms atsevišķi, vērtējot, vai ar Dienesta atteikumu nav aizskartas Latvijas Republikas Satversmē un Informācijas atklātības likumā paredzētās pieteicēja tiesības uz informāciju.

[11] Kā izriet no Informācijas atklātības likuma 2.panta trešajā daļā noteiktā, personas tiesības iegūt informāciju ir neierobežotas, ciktāl likumdevējs nav šīs tiesības ierobežojis.

Informācijas atklātības likums paredz iespēju personai saņemt kā vispārpieejamu, tā arī ierobežotas pieejamības informāciju.

Informācijas atklātības likuma 4.pants kā vispārpieejamu definē tādu informāciju, kas nav klasificēta kā ierobežotas pieejamības informācija.

Saskaņā ar Informācijas atklātības likuma 5.panta pirmo daļu ierobežotas pieejamības informācija ir tāda informācija, kura ir paredzēta ierobežotam personu lokam sakarā ar darba vai dienesta pienākumu veikšanu un kuras izpaušana vai nozaudēšana šīs informācijas rakstura un satura dēļ apgrūtina vai var apgrūtināt iestādes darbību, nodara vai var nodarīt kaitējumu personu likumiskajām interesēm.

Saskaņā ar Informācijas atklātības likuma 5.panta otro daļu par ierobežotas pieejamības informāciju uzskatāma cita starpā informācija, kurai šāds statuss noteikts ar likumu (1.punkts) vai kas paredzēta un noteikta iestādes iekšējai lietošanai (2.punkts).

Informācijas atklātības likuma 11.panta ceturtajā daļā noteikts, ka ierobežotas pieejamības informācija pieprasāma rakstveidā; pieprasot ierobežotas pieejamības informāciju, persona pamato savu pieprasījumu un norāda mērķi, kādam tā tiks izmantota.

Savukārt, ja iestāde atsaka sniegt rakstveidā pieprasīto informāciju, tai, atbilstoši Informācijas atklātības likuma 12.panta pirmā daļā noteiktajam savā rakstveida atteikumā ir jānorāda, uz kāda pamata pieprasījums pilnīgi vai daļēji atteikts, kur un kādā termiņā šo atteikumu var apstrīdēt vai pārsūdzēt.

[12] Dienests Atteikumu izsniegt pieteicējam informāciju balstījis uz apstākli, ka pieprasītā informācija ir ierobežotas pieejamības informācija.

Atteikumu Dienests pamatojis ar Regulas 34.panta 3.punktu un 55.pantu noteikto, likuma „Par nodokļiem un nodevām" 22.panta pirmo, otro daļu un Informācijas atklātības likuma 5.panta otrās daļas 1. un 2.punktu.

[12.1] Vispirms tiesa atzīst, ka Atteikums nepamatoti ir balstīts uz Regulas normām, jo minētā Regula regulē starpvalstu sadarbību atšķirīgā jomā.

Kārtību, kādā dalībvalstis savstarpēji sadarbojas, lai apmainītos ar informāciju nodokļu, kas nav pievienotās vērtības nodoklis, muitas nodoklis un akcīzes nodoklis vai sociālā nodrošinājuma obligātās iemaksas, kas iemaksājamas dalībvalstij vai dalībvalsts apakšvienībai, vai sociālā nodrošinājuma iestādēm, kas izveidotas saskaņā ar publiskajām tiesībām, ir noteikta Direktīvā Nr.2011/16/ES.

[12.2] Atbilstoši Direktīvas Nr.2011/16/ES 16.panta 1.punktam uz informāciju, kas jebkādā veidā paziņota starp dalībvalstīm saskaņā ar šo direktīvu, attiecas dienesta noslēpuma pienākums; tai noteikta tāda pati aizsardzība kā līdzīgai informācijai tās dalībvalsts tiesību aktos, kura to saņēmusi.

Papildus Direktīvas Nr.2011/16/ES 25.pants paredz datu aizsardzības prasības, nosakot, ka visa informācijas apmaiņa saskaņā ar šo direktīvu

notiek, ievērojot noteikumus, ar kuriem īsteno Eiropas Parlamenta un Padomes 1995.gada 24.oktobra Direktīvu par personu aizsardzību attiecībā uz personas datu apstrādi un šādu datu brīvu apriti (turpmāk – Direktīva 95/46/EK). Tomēr, lai pareizi piemērotu šo direktīvu, dalībvalstis ierobežo Direktīvas 95/46/EK 10.pantā, 11.panta 1.punktā, 12. un 21.pantā paredzētos pienākumus un tiesības, ciktāl tas vajadzīgs, lai aizsargātu minētās direktīvas 13.panta 1.punkta „e" apakšpunktā noteiktās intereses.

Direktīva 95/46/EK ir atcelta ar Eiropas Parlamenta un Padomes 2016.gada 27.aprīļa Regulu (ES) 2016/679 par fizisku personu aizsardzību attiecībā uz personas datu apstrādi un šādu datu brīvu apriti un ar ko atceļ Direktīvu 95/46/EK (Vispārīgā datu aizsardzības regula) (turpmāk – Vispārīgā datu aizsardzības regula).

Tātad Kipras nodokļu administrācijas sniegto informāciju attiecas tādi paši izpaušanas ierobežojumi, kādi atbilstoši šīs informācijas raksturam attiecas uz citu informāciju, kura atrodas Dienesta rīcībā; cita starpā arī nosacījumi par fizisko personu datu aizsardzību.

Direktīvas Nr.2011/16/ES 16.panta 1.punktā arī noteikts, ka uz informāciju, kas jebkādā veidā paziņota starp dalībvalstīm saskaņā ar minēto direktīvu var izmantot, lai pārvaldītu un īstenotu dalībvalstu valsts tiesību aktus, kas attiecas uz 2.pantā minētajiem nodokļiem. (..) informāciju tāpat var izmantot saistībā ar tiesvedību un administratīvām procedūrām, kurās nodokļu tiesību aktu pārkāpumu rezultātā var tikt noteiktas sankcijas, neskarot vispārējas tiesību normas un noteikumus, kas reglamentē atbildētāju un liecinieku tiesības šādā tiesvedībā.

Minētā panta 2.punktā noteikts, ka ar tās dalībvalsts kompetentās iestādes atļauju, kas saskaņā ar šo direktīvu sniedz informāciju, un tikai tādā mērā, kādā tas atļauts tās dalībvalsts tiesību aktos, kuras kompetentā iestāde šo informāciju saņem, informāciju un dokumentus, kas saņemti saskaņā ar šo direktīvu, var izmantot citiem nolūkiem nekā tiem, kas paredzēti 1.punktā. Šādu atļauju piešķir, ja informāciju līdzīgos nolūkos drīkst izmantot dalībvalstī, kuras kompetentā iestāde informāciju ir sniegusi.

Tādējādi Direktīvā Nr.2011/16/ES noteikts, kādiem mērķiem un kādā kārtībā izmantojama informācija, kas jebkādā veidā paziņota starp dalībvalstīm saskaņā ar minēto direktīvu.

[12.3] Ņemot vērā Direktīvā Nr.2011/16/ES noteiktos informācijas izpaušanas un izmantošanas ierobežojumus, tiesa secina, ka informāciju, kuru Dienests ieguvis no Kipras nodokļu administrācijas, Dienests pamatoti uzskata par ierobežotas pieejamības informāciju.

Tādēļ tā ir aizsargājama tāpat kā cita informācija, kurai ir ierobežotas pieejamības statuss.

[12.4] Likuma „Par nodokļiem un nodevām" 22.pants satur aizliegumu Nodokļu administrācijas ierēdnim (darbiniekam) izpaust par nodokļu maksātāju bez viņa piekrišanas jebkādu informāciju, kas šim ierēdnim (darbiniekam) kļuvusi zināma, pildot dienesta (darba) pienākumus, izņemot likumā noteiktus gadījumus un, ja šā likuma panta otrajā daļā nav noteikts citādi.

[12.5] Apstāklis, ka informācijai ir ierobežotas pieejamības statuss, nevar būt pamats informācijas izsniegšanas atteikšanai. Ne Informācijas atklātības likums, ne procesuālie likumi nenosaka aizliegumu ierobežotas pieejamības informāciju personai izsniegt, ja personas interese to iegūt ir atzīta par pietiekami pamatotu un salīdzinoši nozīmīgāku, nekā intereses, kuras ar aizliegumu izpaust informāciju tiek aizsargātas.

To norādījusi arī Augstākā tiesa, norādot, ka atteikuma pamatā nevar būt vispārīgs konstatējums, ka pieprasītā informācija ir ierobežotas pieejamības. Informācijas izsniegšanas atteikuma pamats var būt secinājums, ka konkrētajos apstākļos, izvērtējot informācijas pieprasīšanas mērķi, priekšroka ir dodama tām interesēm, kuru aizsardzībai attiecīgajai informācijai noteikts ierobežotas pieejamības statuss (*sal. sk. Augstākās tiesas 2018.gada 23.aprīļa sprieduma lietā SKA-244/2018 8.punktu*).

Līdz ar to, izvērtējot personas tiesības saņemt ierobežotas pieejamības informāciju, jāpārbauda, vai pastāv konkrētas tiesiskās intereses, kuras aizsargājot, pieprasītā informācija nebūtu izsniedzama. Ja atbilde ir apstiprinoša, tālāk noskaidrojams, vai iespēja iepazīties ar pieprasīto informāciju konkrētajā gadījumā var faktiski apdraudēt šīs aizsargātās intereses. Tāpēc nepieciešams izvērtēt, vai nepastāv pietiekami aizsargājama tiesiska interese, kas tomēr pamato informācijas pilnīgu vai daļēju izpaušanu (*Augstākās tiesas 2011.gada 21.marta spriedums lietā Nr. SKA-254/2011 (A420574710)*).

[13] Lietā nav strīda par to, ka pieteicējs Kipras nodokļu administrācijas sniegto informāciju Dienestam pieprasījis rakstveidā un iesniegumā savu interesi saņemt informāciju ir pamatojis (*lietas 12.-13.lapa*).

Izvērtējot lietas materiālus un iestādes sniegtos paskaidrojumus, tiesai nerodas šaubas, ka Dienestam no pieteicēja iesnieguma satura bija saprotams, ka Kipras nodokļu administrācijas informācija pieteicējam vajadzīga, lai, to izvērtējot, varētu izdarīt secinājumus par to, vai šai informācijai ir nozīme tālākā administratīvās lietas Nr.A420564011 virzībā. Līdz ar to tiesa atzīst, ka pieteicējam prasītā informācija pēc būtības bija nepieciešama tādā procesā, kādā Direktīvā Nr.2011/16/ES informāciju ļauts izmantot. Tā kā process lietā Nr.A420564011 ir noslēdzies, tiesa atzīst, ka šobrīd vienīgais veids, kā pieteicējam panākt savu tiesisko interešu aizsardzību, ir iniciēt administratīvā procesa uzsākšanu no jauna, ja tam ir pietiekams pamats.

Neizsniedzot pieteicējam Kipras nodokļu administrācijas informāciju, ciktāl tā attiecas uz strīdu administratīvajā lietā Nr.A420564011, pieteicējam tiek radīti procesuāli šķēršļi savu tiesību aizsardzības īstenošanai.

Ievērojot minēto, tiesa atzīst, ka pieteicēja interese iegūt Kipras nodokļu administrācijas informāciju, ciktāl tā pēc būtības attiecas uz strīdu administratīvajā lietā Nr.A420564011, ir pietiekami pamatota un aizsardzības vērta.

Papildus tiesa norāda arī uz Augstākās tiesas lēmumā par atteikšanos ierosināt kasācijas tiesvedību lietā Nr.A420564011 pieteicējam minēto, ka pieteicējs arī nav norādījis, kādēļ viņš vai viņa pārstāve, ja reiz tiešām uzskata, ka saņemtā informācija var stiprināt pieteicēja pozīciju, līdz šim nav vērsušies Dienestā, lai iepazītos ar administratīvās lietas materiāliem un nepieciešamības gadījumā iesniegtu attiecīgos dokumentus tiesā vai norādītu tiesai uz konkrētiem šādiem dokumentiem vai būtiskiem apstākļiem, kas no tiem izriet. Pieteicēja norādītais apgalvojums, ka viņam pašam nav pa spēkam iegūt attiecīgos dokumentus un iesniegt tos tiesā, lūgumā nav pamatots ne ar kādiem konkrētiem apstākļiem.

Tātad arī Augstākā tiesa lietā Nr.A420564011 atzinusi, ka pieteicējam jāvēršas Dienestā, lai iegūtu informāciju un ar to atbilstoši rīkotos, lai varētu aizsargāt savas intereses.

[14] Atsakot pieteicējam izsniegt informāciju, Dienests aprobežojies vien ar norādi, ka pieprasītā informācija ir ierobežotas pieejamības informācija.

Tiesvedības gaitā uz tiesas pieprasījumu – izvērt un pamatot, vai un kāpēc konkrētajā gadījumā pieteicēja interese iegūt informāciju, kam, iespējams, varētu būt nozīme tālākā lietas virzībā, ir mazāk aizsargājama, salīdzinājumā ar tām interesēm, kuras tiek aizsargātas, nesniedzot pieteicējam informāciju (*lietas 67.lapa*), Dienests atbildējis, ka, pirmkārt, acīmredzami pastāv nodokļu maksātāju, par kuriem tiek pieprasīta informācija, tiesiska interese, kuru aizsargājot, pieprasītā informācija netiek izsniegta, jo no Kipras nodokļu administrācijas saņemtajā informācijā ir ziņas par Kiprā reģistrētajām juridiskām personām, to saimniecisko darbību, mērķiem, darījumiem, ienākumiem un izdevumiem. Tāpēc viennozīmīgi šo juridisko personu tiesiskās intereses būtu aizsargājamas, neizsniedzot pieteicējam viņa pieprasīto informāciju. Otrkārt, pieteicējs, iepazīstoties ar Kipras nodokļu administrācijas sniegto informāciju, var apdraudēt Kiprā reģistrēto nodokļu maksātāju aizsargātās intereses. Informācijas izsniegšana šīs informācijas rakstura vai satura dēļ nodara vai var nodarīt kaitējumu personu likumīgajām interesēm. Šāds risks ir saprātīgi paredzams, jo ir iespējama šīs informācijas izpaušana trešajām personām, kas savukārt var būtiski aizskart Kiprā reģistrēto juridisko personu aizsargātās intereses. No Informācijas atklātības likuma 11.panta ceturtās daļas izrietošais informācijas saņēmēja pienākums šo informāciju izmantot tikai tiem mērķiem, kuriem tā pieprasīta, nav pietiekams Kiprā reģistrēto juridisko personu interešu aizsardzībai, jo saņemto informāciju var izmantot dažādos veidos, kas, iespējams, var kaitēt nodokļu maksātājiem vai radīt zaudējumus to saimnieciskajā darbībā. Pieteicēja intereses saņemt informāciju nav uzskatāmas par pietiekami aizsargājamām, lai pieprasīto informāciju izpaustu, jo

administratīvās lietas Nr.A420564011 ietvaros pieteicēja pārstāve lietas izskatīšanas atlikšanu neuzskatīja par lietderīgu un piekrita, ka lietas izskatīšana tiek pabeigta bez minētās informācijas, tādējādi apliecinot, ka minētā informācija nav būtiska lietas izskatīšanā. Tāpat Administratīvā apgabaltiesa lietā esošos pierādījumus atzinusi par pietiekamiem lietas izskatīšanai. Tādēļ nav pamata uzskatīt, ka pieteicēja pieprasītajai informācijai varētu būt nozīme tālākā lietas virzībā.

Izvērtējusi Dienesta sniegto paskaidrojumu, tiesa atzīst, ka pieteicēja interešu nozīmīguma izvērtējums tajā ir nepietiekams, bet citu personu interešu apdraudējuma pieņēmums informācijas izpaušanas gadījumā – pārāk abstrakts un hipotētisks. Lietā nav tādi pierādījumi, kas liecinātu par to, ka citu personu intereses būtu vērtējamas augstāk, salīdzinājumā ar pieteicēja interesēm.

Arī Dienesta norādītais, ka pieteicējs informāciju tās izsniegšanas gadījumā var izmantot citiem mērķiem, ir tikai pieņēmums. Pie kam, par informācijas izmantošanu informācijas pieprasījumam neatbilstošiem mērķiem ir atbildīga persona, kura informāciju saņem, nevis iestāde, kas informāciju izsniegusi.

Turklāt Dienests savus apsvērumus par to, kāpēc Kipras nodokļu administrācijas sniegtā informācija pieteicējam nav izpaužama, paskaidrojumos tiesai izklāstījis, nenodalot informāciju, kura Kipras nodokļu administrācijas informācijā attiecas uz administratīvo lietu Nr.A420564011 pēc būtības, un citu informāciju, kas tiesas ieskatā ir nepareizi.

Tas, ka procesa dalībnieki ir piekrituši lietas Nr.A420564011 izskatīšanas pabeigšanai tiesā, ņemot vērā informācijas saņemšanas neprognozējamību, un tas, ka tiesa spriedumu lietā taisījusi bez informācijas, kas iegūta pēc sprieduma taisīšanas, tiesas vērtējumā nav pamats, lai pieteicēja interesi – iegūt informāciju – atzītu par mazāk nozīmīgu un mazāk aizsargājamu. Tiesa, spriedumu lietā taisa, pamatojoties uz pierādījumiem, kuri lietā iegūti līdz lietas izskatīšanas pabeigšanai pēc būtības. Tādēļ ne pieteicējam, ne tiesai, taisot spriedumu lietā Nr.A420564011, nevarēja būt zināms, vai un kā Kipras nodokļu administrācijas informācija var ietekmēt lietas iznākumu.

Tiesa atzīst, ka noteiktos apstākļos varētu tikt ierobežota arī pieteicēja pieeja atsevišķām Kipras nodokļu administrācijas informācijā iekļautajām ziņām, kuras pēc būtības attiecas uz lietu Nr.A420564011, lai aizsargātu Kipras nodokļu administrācijas informācijā norādīto personu kādas noteiktas intereses, taču šim ierobežojumam ir jābūt pamatotam ar konkrētiem faktiem un apsvērumiem. Ierobežojumu noteikšanas pamatojumu un ierobežojumu samērīguma izvērtējumu Dienests lietā nav veicis; tiesas rīcībā nodotais pierādījumu apjoms tiesai neļauj ne izdarīt secinājumu par to, kura Kipras nodokļu informācijas daļa attiecas pēc būtības uz strīdu lietā Nr.A420564011, ne to, ka personu, par kurām Kipras nodokļu administrācija sniegusi informāciju, intereses būtu vērtējamas augstāk, kā pieteicēja intereses.

Ņemot vērā, ka pieteicējs piekrīt tam, lai Kipras nodokļu administrācijas informācija viņam tiktu izsniegta tādā apmērā, kādā tā attiecas uz pieteicēju lietā Nr.A420564011, un pieteicējam noteicošā ir interese ir iegūt informāciju, nevis konkrētu dokumentu (pieteicējam ir svarīgs informācijas saturs) (*sk. lietas 58.- 59.lapā*), kritiku neiztur Dienesta norādītais, ka informācija, kuru pieteicējam varētu izsniegt, nav nodalāma no informācijas, kuru pieteicējam sniegt nedrīkst. Informācijas sniegšana var notikt, ne tikai uzrādot vai izsniedzot personai dokumentu.

No Dienesta iesniegtajiem dokumentiem tiesai tiesa konstatē, ka Kipras nodokļu administrācijas informācijai atsevišķi dokumenti nav pievienoti. Līdz ar to tiesai spriedumā nav jāvērtē jautājums par nodokļu administrācijas informācijai pievienotu dokumentu izsniegšanu.

[15] Ievērojot visu spriedumā minēto, ņemot vērā konkrētās lietas apstākļus, tiesa atzīst, ka Dienestam ir uzdodams izsniegt pieteicējam Kipras nodokļu administrācijas informāciju tādā apjomā, kādā tā pēc būtības attiecas uz strīdu lietā Nr.A420564011, ierobežojumus piekļuvei kādai noteiktai informācijas daļai, kura pēc būtības attiecas uz strīdu lietā Nr.A420564011, ja tādi tiks noteikti, atbilstoši pamatojot.

[16] Par pieteikuma iesniegšanu tiesā samaksāta valsts nodeva 30 *euro* (*lietas 11.lapa*).

APL 126.panta pirmā daļā noteic, ka, ja pieteikums pilnībā vai daļā apmierināts, tiesa piespriež no atbildētāja par labu pieteicējam viņa samaksāto valsts nodevu.

Ievērojot norādīto, no Dienesta par labu valstij piespriežama valsts nodeva 30 *euro*.

-

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz Administratīvā procesa likuma 246.-251.pantu, 289.-291.pantu, Administratīvā rajona tiesa

nosprieda:

apmierināt daļēji /pers. A/ pieteikumu.

Uzdot Valsts ieņēmumu dienestam ne vēlāk kā mēneša laikā pēc sprieduma spēkā stāšanās izsniegt /Pers. A/Kipras nodokļu administrācijas atbildēs uz Dienesta pieprasījumu DT_R_LV_CY_20150615_000812a_V4P15AG_REP_20160928 un DT_R_LV_CY_20150612_000811a_V3P14AG_REP_20160928 sniegto informācijas daļu, kas pēc būtības attiecas uz strīdu administratīvajā lietā Nr.A420564011, ierobežojumus piekļuvei kādai noteiktai informācijas daļai, kura pēc būtības attiecas uz strīdu lietā Nr.A420564011, ja tādi tiks noteikti, atbilstoši pamatojot.

Piespriest no Valsts ieņēmumu Dienesta par labu /pers. A/, personas kods /personas kods/, deklarētās dzīvesvietas adrese /adrese A/, valsts nodevu 30 *euro*.

Spriedumu var pārsūdzēt Augstākās tiesas Administratīvo lietu departamentā viena mēneša laikā no sprieduma sastādīšanas dienas, iesniedzot kasācijas sūdzību Administratīvās rajona tiesas Liepājas tiesu namā.

Tiesnese S.Sērdiene